

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTARNEGO ZESPOŁU KOCIEWSKIEGO W LATACH 2008 – 2011

Parlamentarny Zespół Kociewski został utworzony 7 lutego 2008 roku w celu inicjowania działań Sejmu i Senatu na rzecz poprawy jakości aktów normatywnych dotyczących problematyki regionalnej Pomorza, w szczególności Kociewia, a także wszechstronnego rozwoju gospodarczego, kulturowego i społecznego Kociewia i regionów ościennych.

Zespół początkowo zrzeszał 14 parlamentarzystów w tym 4 senatorów. W roku 2011 do Zespołu wstąpiło 2 senatorów. Pracami Zespołu kierował Przewodniczący, Senator Andrzej Grzyb. W wyniku tragicznej katastrofy lotniczej pod Smoleńskiem dnia 10 kwietnia 2010 r. zginęło dwóch zasłużonych dla Polski, Pomorza i Kociewia, członków Parlamentarnego Zespołu Kociewskiego, posłowie: Maciej Płażyński i Arkadiusz Rybicki.

W 2008 roku odbyły się 4 posiedzenia Zespołu w dniach 8 lutego, 10 kwietnia, 24 września i 17 grudnia.

W dniach 1-11 maja 2008 r. z wizytą na Pomorzu gościła czterdziestopięciosobowa grupa młodzieży ukraińskiej oraz Polaków z Ukrainy, zaproszonych przez ojców z Domu Zakonnego Karmelitów Bosych. Zespół udzielił organizacyjnego, finansowego i merytorycznego wsparcia tej inicjatywie.

Członkowie Zespołu uczestniczyli w Jarmarku Dominikańskim zorganizowanym na ziemi kociewskiej, promującym kulturę regionu.

Zespół zainicjował, we współpracy z Politechniką Gdańską, konkurs na projekty domów indywidualnych, które nawiązują do tradycyjnej zabudowy na Kociewiu. Zespół ufundował dwie nagrody w tym konkursie.

Zespół obejmował patronatem ważne dla regionu projekty i konkursy, takie jak Konkurs im. Romana Landowskiego oraz Zaduszki Kociewskie.

W Gmachu Senatu, z inicjatywy Zespołu została zorganizowana w dniach 24 września-3 października wystawa zdjęć Tomasza Babinka „Kociewie nieznane”, na którą składały się 22 fotogramy przedstawiające krajobrazy ziemi kociewskiej. Uroczystego otwarcia dokonał 24 września Marszałek Senatu Bogdan Borusewicz. W otwarciu wystawy wzięli udział przedstawiciele władz Starogardu Gdańskiego. Uroczystości towarzyszyły występy kapeli kociewskiej i dziecięcej orkiestry smyczkowej.

Zespół w ramach bieżącej działalności brał udział w odbywających się w Gdańsku i Warszawie spotkaniach z władzami samorządowymi powiatów kociewskich. Rozpoczęto prace nad Encyklopedią Kociewską.

Na posiedzeniu zespołu w dniu 5 marca 2009 r. Przewodniczący Zespołu dokonał prezentacji nowego Elementarza Gwary Kociewskiej *Gadόμεy po naszymó*, który powstał przy współpracy Parlamentarnego Zespołu Kociewskiego. Elementarz pod redakcją Mirosławy Möller i Grzegorza Ollera będzie wykorzystywany podczas prowadzenia lekcji języka regionalnego. Przewodniczący Zespołu powiadomił zebranych o prośbie Rady Miasta Skórcz, dotyczącej nadsyłania pisemnych wrażeń i impresji z wizyty w tym mieście. Członkowie Zespołu zostali również powiadomieni o wznowieniu książki wybitnego polskiego archeologa Gotfryda Ossowskiego pt. *Prusy Królewskie. Zabytki przedhistoryczne Ziemi Polskich*.

Podczas posiedzenia w dniu 23 września 2009 r. Przewodniczący Andrzej Grzyb poinformował członków Zespołu o przygotowaniach do wmurowania tablicy upamiętniającej księdza Feliksa Bolta, posła i senatora w okresie międzywojennym. Uroczyste odsłonięcie tablicy w Barłóżnie – miejscu urodzenia Feliksa Bolta – przewidziane zostało na 11 listopada 2009 r. Przewodniczący poinformował członków Zespołu o zjeździe samorządowców i organizacji pozarządowych z Kociewia w Tleniu, podczas którego miały zostać uzgodnione szczegóły zaplanowanego na maj 2010 r. IV Kongresu Kociewskiego. Członkowie Zespołu zostali powiadomieni o podjęciu działań zmierzających do opracowania i wydania drukiem Kroniki Świętego Zakonu Cystersów w Pelplinie. Zespół dążył do powołania zespołu naukowego, który zweryfikuje tłumaczenie Kroniki z łaciny i opracuje naukowo jej tekst, zabiegał też o uzyskanie niezbędnych środków finansowych u Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz grantu z Komitetu Badań Naukowych.

Dnia 15 grudnia 2009 r. Parlamentarny Zespół Kociewski i Parlamentarny Zespół ds. Dróg Wodnych i Turystyki Wodnej zorganizowały konferencję na temat samorządów lokalnych na Żuławach Wiślanych w III RP, podczas której przedstawiono zebrany strategiczny program "Kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław do roku 2030", a wiceminister rolnictwa Kazimierz Plocke omówił sytuację rolnictwa w tym regionie. Uczestnicy konferencji dyskutowali również o elektrowniach wiatrowych na terenie Żuław.

Zespół wspierał lokalne inicjatywy kulturalne i artystyczne, takie jak wyjazd grupy folklorystycznej z Kociewia na konkurs muzyki lokalnej w Helsinkach, wydanie albumu poetycko-fotograficznego „Pejzaż serdeczny Kociewia”, uroczystość obchodów 50-lecia istnienia zespołu artystycznego „Piaseckie Kociewiaki”, czy uroczystości w 10 rocznicę wizyty Ojca Świętego Jana Pawła II na Kociewiu.

W 2010 r. odbyło się jedno posiedzenie Zespołu, w dniu 12 kwietnia. Ponadto członkowie Zespołu uczestniczyli w IV Kongresie Kociewskim oraz w wydarzeniach na Kociewiu, które tworzyły Kociewski Rok Kongresowy. Zespół angażował się w projekt opracowania i wydania Kroniki Świętego Zakonu Cystersów w Pelplinie.

Na posiedzeniu Zespołu w dniu 12 kwietnia 2010 r. omówiono projekt zorganizowania w Senacie wystawy upamiętniającej utworzenie na ziemiach polskich pierwszego obozu koncentracyjnego – KL Stutthof. Przewodniczący Zespołu powiadomił zebranych o planowanej organizacji Kociewskiego Roku Kongresowego. Zgodnie z postanowieniami podjętymi na posiedzeniu członkowie Zespołu objęli to wydarzenie patronatem oraz włączyli się w organizację wydarzeń kulturalnych związanych z Kongresem Kociewskim.

Zespół sprawował patronat nad Kociewskimi Warsztatami Regionalnymi w Osieku, które miały miejsce w dniach 22-24 kwietnia 2010 r. W przedsięwzięciu wzięło udział 30 osób, byli to studenci z Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu. Warsztaty zorganizowało Studenckie Koło Naukowe „Mozaika” z Uniwersytetu Gdańskiego.

Zespół przeprowadził konkurs pod hasłem „Młodzi dla Kociewia”. Konkurs został rozstrzygnięty dnia 18 maja, a jego laureatami zostali Kociewiaci młodego pokolenia, szczególnie zasłużeni w pracy na rzecz swojego regionu.

W marcu Zespół objął swoim patronatem konkurs "Poszukiwanie zaginionych słów gwary kociewskiej". Został on zorganizowany przez Dziennik Bałtycki, Ognisko Pracy Pozaszkolnej w Starogardzie Gdańskim oraz Koło Naukowe Mozaika Uniwersytetu Gdańskiego.

Dnia 11 czerwca 2010 r. w I Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Skłodowskiej-Curie w Tczewie odbył się III Konkurs Marynistyczny pod patronatem Zespołu. Współorganizatorem wydarzenia była Akademia Morska w Gdyni. W rywalizacji uczestniczyły trzy tczewskie licea. Celem konkursu było zachęcenie młodzieży do poznawania morskich tradycji Polski oraz uświadomienie, jak ważnym elementem gospodarki jest wykorzystanie potencjału Bałtyku oraz ochrona jego unikalnego środowiska naturalnego.

Jak już wspomniano, kontynuacja działań zmierzających do opracowania i wydania Kroniki Świętego Zakonu Cystersów w Pelplinie stanowiła w roku 2010 przedmiot działalności Zespołu. Został powołany komitet naukowy, który zweryfikuje tłumaczenie kroniki z łaciny, opatry je niezbędnym aparatem naukowym oraz zabiega o uzyskanie niezbędnych środków finansowych. Grupę badawczą tworzą naukowcy z Gdańska, Torunia i Poznania oraz Pelplina. Zespół kontynuował prace nad opracowaniem i wydaniem drukiem Kroniki – dzieła ważnego jako historyczne źródło nie tylko dla historii Zakonu Cystersów i Kościoła Rzymsko-Katolickiego w Polsce, lecz przede wszystkim dla Kociewia i Pomorza. Zespół wraz z Wyższym Seminarium Duchownym w Pelplinie, Muzeum Ziemi Kociewskiej w Starogardzie Gdańskim oraz specjalnie powołanym komitetem naukowym zorganizował w dniu 27 listopada konferencję poświęconą Kronice Świętego Zakonu Cystersów w Pelplinie. Konferencja została objęta patronatem honorowym członków Zespołu. Podczas spotkania przedstawiono liczne szczegóły na temat dzieła, dawne kontakty cystersów z innymi zakonami, a także miejscową ludnością. Uczestnicy konferencji dyskutowali również nad kształtem dalszej pracy grupy badawczej, zmierzającej do opublikowania dzieła w przeciągu dwóch lat. Referaty przedstawione w trakcie konferencji zostaną opublikowane ma przełomie roku 2011/2012 jako specjalny numer rocznika muzealnego Rydwan, który jest wydawany przez Muzeum Ziemi Kociewskiej w Starogardzie Gdańskim. Będzie to przyczynek do opracowania naukowego tego dzieła.

Zespół udzielał swojego wsparcia lokalnym inicjatywom o charakterze regionalnym. Wśród nich należy wskazać XVII Przegląd Kociewskich Zespołów Folklorystycznych ku czci Władczyni Kociewia w Piasecznie.

Jednym z zadań Zespołu jest dbałość o zachowanie pamięci parlamentarzystów, działaczy społecznych i kulturalnych - bohaterów i męczenników – ofiar masowych zbrodni niemieckich, dokonanych na ludności cywilnej na Pomorzu Gdańskim. Z tego względu Zespół zaangażował się w współorganizację uroczystości upamiętniających rocznicę urodzin i śmierci księdza Alfonsa Wacława Schulza, senatora II RP zasłużonego dla Pomorza, który zginął męczeńską śmiercią w obozie koncentracyjnym Stuffhoff. W dniu 5 marca 2011 roku odbyła się w Tymawie uroczystość upamiętniająca 71. rocznicę urodzin księdza Schulza, w której wziął udział m.in. marszałek Senatu Bogdan Borusewicz oraz lokalne władze i regionaliści. Uroczystości towarzyszyła krótka sesja naukowa, dotycząca postaci księdza senatora Schulza oraz ofiar zbrodni popełnionych w obozie koncentracyjnym Stutthof. Dnia 25 czerwca w Subkowach upamiętniono rocznicę śmierci ks. senatora Schulza. Wydarzenie to zostało objęte honorowym patronatem Jego Ekscelencji ks. Biskupa Ordynariusza Diecezji Pelplińskiej prof. dr hab. Jana Bernarda Szłagi.

W pierwszym półroczu bieżącego roku Zespół podjął starania aby zachęcić młodych ludzi z Kociewia do pracy na rzecz regionu. Wychodząc naprzeciw tym założeniom Zespół wraz z Towarzystwem Miłośników Ziemi Kociewskiej, Trójmiejskim Klubem Kociewiaków i Muzeum Ziemi Kociewskiej w Starogardzie Gdańskim zorganizował konkurs pod hasłem „Młodzi dla Kociewia”. Konkurs miał za zadanie docenienie Kociewiaków młodego pokolenia, szczególnie zasłużonych na rzecz pracy dla swojego regionu. Z kolei w maju 2011 r. Zespół patronował zorganizowanym już po raz trzeci Warsztatom Regionalnym w Osieku. Warsztaty odbywały się w dniach 16.05 – 21.05. 2011 r. i zostały połączone z badaniami terenowymi. Uczestniczyło w nich 20 studentów z Uniwersytetu Gdańskiego, Politechniki Gdańskiej, Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy i Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Jedną z ostatnich podejmowanych inicjatyw przez członków Zespołu było ufundowanie zestawów książek, które wzbogaciły zbiory trzech bibliotek w Starogardzie Gdańskim, Tczewie oraz Pruszczu Gdańskim.

Zespół troszczy się o powiększanie zbiorów biblioteki regionalnej Kociewia. We wrześniu 2011 r. na rynku wydawniczym z inicjatywy senatora Andrzeja Grzyba przewodniczącego Zespołu, pojawiły się kolejne publikacje dotyczące Kociewia – „Literackich Biesiad Księga Wtóra. Czarna Woda 2001-2010” oraz „Między nami na

Kociewiu” autorstwa Anny Juraszewskiej. W przygotowaniu znajduje się opracowany zbiór poezji Franciszki Powalskiej z Pinczyna. Członkowie Zespołu uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych regionu m.in. w XVIII Biesiadzie Literackiej w Czarnej Wodzie, której inspiratorem był senator Andrzej Grzyb. Parlamentarny Zespół Kociewski we współpracy z Muzeum Stutthof w Sztutowie zaangażował się także w przygotowanie i zaprezentowanie w Senacie wystawy zatytułowanej „Stutthof był pierwszy”. Wystawa została otwarta przez Marszałka Senatu Bogdana Borusewicza dnia 13 września 2011 r.